

Nr 275.

Av herr **Carlsson-Frosterud**, om utsträckning av giltighetstiden för viss övergångsbestämmelse i reglementet för statens pensionsanstalt.

Sedan riksdagen i skrivelse nr 260 för år 1926 anmält sitt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inordnande i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. under ändrat namn av statens pensionsanstalt av vissa grupper av befattningshavare, utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse i ämnet i huvudsaklig överensstämmelse med vad bankokskottet i utlåtande nr 50/1926 anfört i ämnet.

Genom införandet under § 60 punkt 1 d) av gruppen föreståndare har möjlighet beretts för dessa befattningshavare vid ålderdomshem, barnhem och skyddshem m. fl. anstalter att vinna inträde i statens pensionsanstalt och härigenom få sin ålderdom säkrad på ett helt annat sätt än om de uteslutande skulle vara hänvisade till sina huvudmäns välvilja och förmåga att lämna dem understöd eller pension.

Enligt de till kap. VI fogade övergångsbestämmelserna har i punkt 7 medgivits rätt till minskning av huvudmans engångsavgift, som enligt § 9 mom. 1 i reglementet skall erläggas i sådana fall, då för vinnande av högsta pension det anses önskvärt, att föregående tjänstgöring å befattningen skall få tillgodoräknas. Detta medgivande gäller dock endast sådana befattningar, som icke kunnat förenas med pensionsrätt i pensionsanstalten enligt före den 1 juli 1926 gällande bestämmelser, samt vad som för mig i nu förevarande avseende är av den största betydelsen, under förutsättning av att anmälan för beredande av pensionsrätt enligt reglementet göres *före utgången av år 1928*.

På förslag av statens inspektör för fattigvård och barnavård, som anmodades yttra sig över det av den sakkunnige uppgjorda förslaget till de senaste ändringarna i pensionsanstaltens reglemente, blev respittiden för åtnjutande av ovannämnda förmån, som ursprungligen endast föreslagits till den 1 januari 1928, utsträckt till ovan angiven tidpunkt. Fattigvårdsinspektören åberopade som skäl för detta yrkande, att den föreslagna tiden vore alltför knapp, då reglementets bestämmelser ej kunde väntas bli kända av vederbörande förr än ett gott stycke in på år 1926 samt åtskilliga överväganden komme att äga rum hos huvudmännen, innan de komme sig för med att fatta avgörande beslut i fråga om pension åt sina befattningshavare.

Dessa synpunkter delar jag till fullo. De kommunala förtroendemännen ha många saker och ting att taga befattning med. Även om de klart och tydligt inse det fördelaktiga och rättvisa uti att det beredes pensionsmöjlighet åt de kommunala befattningshavarna, är dock uppfattningen i allmänhet den att en utgift, som ej omedelbart anses vara absolut nödvändig, ej beslutas förr än efter ett alldeles särskilt grundligt och moget övervägande samt synande från alla sidor, vilket tager en ganska avsevärd tid. Och till en sådan utgift räknas engångsavgift för vinnande i framtiden av pension åt en kommunal befattningshavare. Under sådana förhållanden är den lättnad, som genom förenämnda övergångsbestämmelser är avsedd att beredas huvudmännen av föga värde, om ej tiden för densammes giltighet förlänges. Det icke minst betänkliga i saken är även att detta missförhållande i sista hand kommer att drabba befattningshavarna. Ty bliva engångsavgifterna för höga, kan man vara förvissad om att framställningar enligt reglementets § 9 endast i rena undantagsfall komma att göras. Då avsikten med bestämmelsen emellertid torde ha varit att på gynnsammaste sätt bereda möjlighet för nuvarande befattningshavare att för erhållande av högsta möjliga pension få tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring, kan detta icke vara riktigt. Enligt vad jag inhämtat har ännu i mycket få fall föreståndarebefattningar, som omnämnas i § 60 1 d), anmälts till inträde i statens pensionsanstalt. Statens inspektör för fattigvård och barnavård har även enligt vad han meddelat mig sett sig föranlåten att i dagarna i cirkulär till styrelserna för i lagen om samhällets barnavård omförmälda skyddshem påpeka fördelen för såväl huvudmän som befattningshavare av anslutning till pensionsanstalten. Då beslut härom från skyddshemmen, vilka i de flesta fall tillhöra landstingen, måste underställas landstingens prövning och detta ej kan komma till stånd förr än tidigast vid landstingens möte nästkommande september, lärers föga utsikt förefinnas för hela denna grupp att komma i åtnjutande av nedsatta engångsavgifter, då alla erforderliga formaliteter knappast kunna hinna bli klara och befattningarna anmälda till inträde i pensionsanstalten före detta års slut.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte medgiva, att punkt 7 av övergångsbestämmelserna i kap. VI i reglementet för statens pensionsanstalt, sådant detta lyder enligt kungörelsen den 18 juni 1926 (nr 350), måtte få gälla jämväl under åren 1929 och 1930.

Stockholm den 21 januari 1928.

L. J. Carlsson-Frosterud.
